

at efter det første Finantsaar skulle Udbetalingerne ske ved særlig Bevilling paa Finantsloven, hvorved der naturligvis kan rettes paa Enkelthederne. Det, som har fundet mest Modstand fra Regjeringens Side, er Forslagets § 2. Jeg kommer herved til at tænke paa et gammelt Sagn om en Somfru, omkring hvis Bur der ligger en Drage eller Lindorm eller et lignende Uhyre. Det forekommer mig, at den gyldne Namme, som jeg ligner § 2 med, tager sig i mange af vore ærede Modstanderes Dine ud som en saadan Lindorm, der har slynget sig om Somfruburet. Der er mange af vore Modstandere, som vilde være særdeles tilfredse med strax at kunne faae fat paa Somfruen, som findes indesluttet i § 1, men de have ikke Mod til at se Dragen lige i Dinene, have ikke Mod til at binde an med det formentlige Uhyre, som ligger i § 2. Jeg er overbevist om, at dersom vi havde en Regjering, som havde Mod til at gaa løs paa dette formentlige Uhyre, vilde den være stærk nok til at besejre det; men der er ialtsald Saab om, at, hvis det ikke kan ske paa den ene Maade, vil det kunne ske paa en anden Maade, og det er da muligt, at det bliver Folket, som, om end gennem en Valgkamp, bliver den Ridder, som skal fælde Dragen. Naar jeg under Sagens første Behandling talte om Offerberedvillighed til Fordel for Forsvarsvæsenet, maa jeg rette min Udtalelse derhen, at jeg rigtignok ikke tænkte paa de Lag af Samfundet, som man nu ser, at Modstanden kommer fra. Man har i den sidste Tid endog set i Bladene, at man har villet gjøre til Exempel Gaardmændene bange for at udrede deres Del af Formue- og Indtægtskatten, men det har da glædet mig at se, at saadanne Forsøg, i ialtsald mange Steder, ere prellede tilbage. Med Hensyn til dette Punkt vil jeg, foruden hvad der allerede er nævnt, tilføje en Betragtning, som for mig er særdeles afgjørende. Jeg mener, at slige overordentlige Forsvarsudgifter i Almindelighed bør afholdes af overordentlige Statter; ellers løber man Fare for, naar Krigen udbryder, hvilken Mulighed ingen fornøftig Politiker kan benegte, naar vi nemlig blive tvungne eller styrkede ind i Krig, jaf der da ikke strax findes tilstrækkelige Penge i Statskassen. Men det er ikke alene i Krigen, der bruges mange Penge, ogsaa efter Krigen; og det forekommer mig derfor netop at være god Finantspolitisk at fordele disse overordentlige Udgifter saaledes, at de falde dels før og dels efter Krigen. Det er de Betragtninger, som jeg kommer til ved at se paa Udgifterne til Forsvarsvæsenet, som findes i Flertallets Forslag under Nr. 1. Jeg skal dernæst omtale nogle af de enkelte Punkter, som ere nævnte i Flertallets Forslag til § 1. Det første Punkt gaar ud paa en „Udvidning af Flaadens Materiel“. Det glæder mig, at netop dette Udtryk er brugt, og at det ikke er blevet bestemt nøjere, hvorledes Materiellet skal

være, saa at, hvad ogsaa Flertallet udtaler i sin Betænkning, Spørgsmaalet om Pantser eller Ispantser endnu ikke er løst, ligesom ogsaa andre Spørgsmaal, f. Ex. Hurtigheden, staar tilbage at løse. Jeg tror ikke, at man begaar nogen Feil ved fremdeles at bygge flere Kanonbaade; vi have set, hvilken stor Rolle de allerede have spillet, og vi maa ogsaa antage, at de i Fremtiden ville faae en stor Rolle at spille. Da Lybsterne trængte ind i Frankrig 1870, flyndte Franskmændene sig at bygge smaa Kanonbaade paa Seinen, og Preussenerne have nu, saavidt jeg veed, lignende paa Rhinen, f. Ex. ved Coblenz, byggede i Bremen; og vi se Sverig udvilde sit Forsvar i lignende Retning. Jeg læste fornylig en Udtalelse fra den svenske Rigsdag for nogle Aar tilbage om, at Fæstningen Carlsborg, som er Sverigernes Centralfæstning, ikke vilde være, hvad den var, hvis den ikke blev kraftigt understøttet af Kanonbaade med grovt pantsret Artilleri paa Bøttern; paa samme Maade forholder det sig paa Getaelven. Jeg veed vel, at vore Forhold ere noget anderledes, men der er dog vist adskillige Steder, hvor der kunde være Brug for saadanne Kanonbaade, f. Ex. paa nogle af vore større Fjorde som Limfjorden, og maaske ogsaa Gudenaa, uagtet jeg indrømmer, at vore Kanonbaade maa være byggede saaledes, at de kunne taale en stærkere Søgang og være istand til at gaa over salt Vand. Hvis man gaar ind paa Forslaget om flydende Forter, er det ogsaa bekendt, at man er nødt til at have Kanonbaade til Støtte for disse. Men der er ogsaa en anden Rolle, som saadanne Kanonbaade ere bestemte til at udføre, eller maaske rettere smaa hurtigseilende Dampbaade med 1 eller 2 Kanoner, og det er at holde Forbindelsen mellem Landsdelene vedlige. Det er jo nemlig meget lettere for saadanne smaa Fartøier end for større at undgaa Fjenden, og komme ind, hvor Fjenden ikke kan komme, fordi man fra Smaafartøier opdager Fjenden hurtigere, end man selv opdages. Med Hensyn til hvad Flertallet har opstillet om Aggersøfjund, skal jeg kun gjøre en enkelt Bemærkning. Saavidt jeg veed, foreligger der Intet om Isforholdene ved Aggersøfjund; jeg veed ikke, om saadanne Oplysninger have været tilfillede Udvalget, men vi Andre vide Intet derom. Jeg tror dog, at det netop er meget ønskeligt at faae Oplysninger i den Henseende, saa meget mere, som der har været ymtet om, at Isforholdene der ikke skulde være de bedste. Jeg tror, der har været særlig Opfordring til at søge saadanne Oplysninger, som vi have haft en meget streng Isvinter, i hvilken man jo allerbedst har kunnet faae Sagen undersøgt. Jeg maa med det Samme i Forbigaaende gjøre opmærksom paa, at Frostens Indflydelse vistnok er et meget vigtigt Hensyn at tage, naar der er Tale om vort Forsvars Ordning i Almindelighed, idet Historien har lært os, at Frostens næsten altid har været i Forbund med Fjenden; jeg vil kun minde om Fe-